ชื่อเรื่องวิทยาน**ิพน**ห์

การทำการเกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกรที่เป็นและไม่เป็น สมาชิก สหกรณ์การเกษตรยั่งยืนแม่ทา กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายศาศวัต พัฒนาศักดิ์

ีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. วรทัศน์ อินทรัคคัมพร รองศาสตราจารย์ คร. ไพบูลย์ สุทธสุภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ชาญณรงค์ ควงสอาค ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการทำการเกษตรเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความยั่งยืนและศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำการเกษตรของเกษตรกรที่เป็นและไม่ เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรยั่งยืนแม่ทา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่มีอาชีพในการทำการเกษตรอยู่ใน เขตตำบลแม่ทา กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 289 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากเกษตรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 31 ราย และทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากเกษตรกรที่ไม่ เป็นสมาชิก สหกรณ์อีกจำนวน 31 ราย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ตามแบบสอบถามที่ได้สร้างไว้แล้วและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test

ผลการศึกษารูปแบบการทำการเกษตรของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์พบว่ามี การปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่ของตัวเองและในบริเวณพื้นที่ป่า ส่วนเกษตรที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียว และจากผลการศึกษากรณีตัวอย่างของเกษตรกร 6 ราย ซึ่งเป็นสมาชิก 3 ราย และไม่เป็นสมาชิก 3 ราย พบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกมีการปลูกพืชผสมผสานอยู่ภายในบริเวณ บ้านของตนเอง สามารถลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอกไร่นาของตนเองต่างจากเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิก สหกรณ์ซึ่งมีพื้นมี่ทำกินแยกออกจากบ้านเรือนของตนเองและมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทำให้เกิดการ พึ่งพิงปัจจัยภายนอกไร่นามากกว่า

ด้านความยั่งขืนในการทำการเกษตรพบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์มีความ ยั่งขืนสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิก เพราะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องต่าง ๆ อาทิเช่นการมีเอกสาร สิทธิ์ที่ดินการมีทายาทสืบต่อ การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ปัจจัยการผลิตราคาสูง และความ สม่ำเสมอของผลผลิตได้ดีกว่าเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิก เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับ ความยั่งขืนของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติโดยใช้ค่า t-test (t = 5.438) ข้อเสนอแนะจากเกษตรกรทั้งสองกลุ่มคือ ต้องการให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือเรื่องการ ประกันราคาผลผลิต อีกทั้งยังต้องการตลาดกลางที่จำหน่ายปัจจัยการผลิตและตลาดนัดสัตว์อีกด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย หน่วยงานรัฐและเอกชนควรรณรงค์ให้เกษตรกรที่ยัง ไม่ได้ริเริ่มทำเกษตรกรรมยั่งยืนหันมาทำเกษตรกรรมยั่งยืนมากขึ้น พร้อมทั้งทำความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับหลักการของเกษตรกรรมยั่งยืนและชี้ให้เห็นผลดีที่จะตามมาในระยะยาวในการทำ เกษตรกรรมยั่งยืนโดยมีความเป็นอยู่แบบพอเพียง ส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและความมั่นคง ของชาติต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Sustainable Agriculture of Mae Tha Sustainable Agricultural

Cooperative's Members and Non-members, King Amphoe Mae

On, Changwat Chiang Mai

Author Mister Sasawat Pattanasak

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Assoc. Prof. Katin Srimongkol Chairman

Asst. Prof.Dr. Wallratat Intaruccomporn Member

Assoc. Prof.Dr. Paiboon Suthasupa Member

Asst. Prof.Dr. Channarong Dougsaaat Member

Abstract

The objectives of this research were to study farming pattern , to compare sustainability level and to identify problems and obstacles of cooperative members and non-members of Mae tha Sustainable Agriculture Cooperatives.

The population studied were members and non-members of Mae tha Sustainable Agriculture totalled 289 farmers by Purposive Sampling from 31 members and Accidental Sampling from 31 non-members. Data were collected by using questionnaires and analyzed by using Arithmetic mean, percentage, standard deviation and t-test.

As regards farming patterns, it was found that members of Mae tha Sustainable Agriculture Cooperatives grew various kinds of crops in their own area, in the forest whereas most non-members grew only one kind of crop. From the case study of 3 members and 3 non-members of Mae Tha Sustainable agriculture Cooperatives, it was found that cooperatives members grew various kind of crops in their homeyard, enabling them to reduce dependency from outside whereas

non-members had their farms outside their homeyard, cultivated mono-cropping leading to more dependency from outside.

From the agricultural sustainability point of view, members had more sustainability level than non-members since they were able to slove almost problems such as land right, farm succesors, insect pests and diseases, high cost of production factors and stability of products more than non members. When compare the difference of sustainability levels of members and nonmembers, it was different significantly by using t-test (t value = 5.438). Suggestions from both groups were price guarantee and central markets for sellig from products and animals.

It is suggested that the government and non-government organizations should promote the sustainable agriculture for farmers and help them to understand in the concept of sustainable agriculture and its advantage in the long run by means of self-sufficiency leading to farmers quality of life national security.



No MA